

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Інформаційний бриф: Міжнародний досвід діяльності апаратів парламентів щодо взаємодії з громадянами

вересень, 2022 | № 28

*Матеріали розроблено Програмою USAID
RANG з метою аналітичної підтримки
роботи Парламенту*

РАДА: наступне покоління

Міжнародний досвід діяльності апаратів парламентів щодо взаємодії з громадянами

I. Європейський парламент, парламенти Великобританії та Ірландії

1. Європейський Союз

Європейський Союз, як інституційно розгалужена структура, має систему зв'язків з громадськістю. Європейський парламент застосовує чимало інструментів для підтримки взаємодії з громадянами країн-членів ЄС аби забезпечувати зворотній зв'язок, транслювати реакцію на актуальні проблеми, притаманні країнам та регіонам та у цілому, і хоча Європарламент не є парламентом у класичному розумінні, він намагається наблизитися до класичної моделі.

Серед варіантів взаємодії з громадськістю – можливість звернутися фізично до Офісів зв'язку у країнах-членах ЄС. Європейський Парламент має офіси зв'язку (*Liaison Offices*, **EPLO**) в столицях країн-членів ЄС, й такі ж представництва в найбільш густонаселених державах-членах та за їх межами. ЄС має Офіс зв'язку у Вашингтоні, округ Колумбія. Офіси відповідають за реалізацію заходів інституційної комунікації на місцевому рівні. Офіси взаємодіють з громадянами та заінтересованими сторонами, контактами з національними, регіональними та місцевими засобами масової інформації, а також надають підтримку членам Європейського Парламенту у виконанні їхніх офіційних мандатів у державах-членах ЄС.

1.1. Європейський Парламент у соціальних мережах¹

Європарламент активний в соціальних мережах, представлений на Facebook, Twitter, Instagram, Flickr, Youtube, Pinterest, Snapchat, Reddit тощо.

1.2. Інформаційні бюлетені з інформацією про Європейський Союз²

Інформаційні бюлетені є стислою, лаконічною інформацією щодо інституцій та політики Європейського Союзу, а також ролі, яку відіграє Європейський Парламент у цій системі. Інформація регулярно оновлюється.

Інформаційні бюлетені поділяються на 5 розділів:

- "Як працює Європейський Союз";
- "Економіка, наука та якість життя";
- Згуртованість, зростання та робочі місця;
- Громадяни: основні права, безпека та правосуддя;

¹ <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/en/stay-informed/social-media>

² <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/en/stay-informed/factsheets-on-the-european-union>

РАДА: наступне покоління

- Зовнішні відносини ЄС.

Інформаційні бюлетені, підготовлені політичними департаментами та Групою підтримки економічного врядування є доступні 24 мовами світу. Онлайн-версія переглядається та оновлюється через регулярні проміжки часу протягом року, щойно Парламент ухвалює будь-які важливі рішення або схвалює певну політику.

1.3. Дослідницька служба Європейського Парламенту (EPRS)³

Місія EPRS полягає у наданні членам Європейського Парламенту та, за необхідності, парламентським комітетам, незалежного, об'єктивного та авторитетного аналізу й досліджень з політичних питань, пов'язаних з Європейським Союзом. Усі громадяни ЄС мають право направити запит на інформацію.

1.4. Звернення громадян⁴

Відділ звернень громадян (*Ask EP*) надає інформацію про Європейський Парламент, його позицію, діяльність, організацію, правила, повноваження та процедури. Відділ не надає юридичні консультації та не займає будь-яку з політичних позицій. Аби отримати інформацію, слід заповнити відповідну форму⁵.

1.5. Петиція⁶

Метою процесу подання петицій до Європейського Парламенту є забезпечення можливості спілкування з Парламентом та забезпечення громадського права на петицію, що є одним з основних прав усіх громадян та мешканців Європи, закріплених як в Договорі, так і в Хартії основних прав. Петиція дозволяє Парламенту, через Комітет з питань петицій, проводити постійну перевірку імплементації європейського законодавства та вимірювати ступінь реагування європейських інституцій на проблеми громадськості. Метою Комітету з питань петицій є надання відповідей на якомога більше число петицій. Петицію можна подати петицію в електронному вигляді через відповідний портал⁷.

1.6. Додаток "Громадянин"⁸

Додаток доступний 24 мовами на Apple Store та Google Play. Він має широкий спектр функцій й носить переважно інформативний характер – надає інформацію на теми, що цікавлять користувача,

³ <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/en/stay-informed/research-and-analysis>

⁴ <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/en/stay-informed/citizens-enquiries>

⁵ <https://www.europarl.europa.eu/forms/en/ask-ep>

⁶ <https://www.europarl.europa.eu/petitions/en/home>

⁷ <https://www.europarl.europa.eu/petitions/en/registration/register>

⁸ <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/en/stay-informed/citizens-app>

РАДА: наступне покоління

відслідковує зміни щодо певних питань, має контент за темами, цікавими користувачу, інформує користувача щодо подій поблизу та ін.

2. Парламент Великобританії

Палата громад і Палата лордів є двома палатами парламенту Великої Британії. Висловити свою думку громадяни Сполученого Королівства можуть через прямий контакт з членом Парламенту (депутатом або лордом)⁹. Громадянин може зв'язатися зі своїм місцевим депутатом або членом Палати лордів, щоб обговорити питання свого інтересу.^{10 11} У громадян є можливість проводити лобіювання особисто, шляхом надсилання листів і електронних листів або шляхом соціальних мереж¹².

2.1. Електронної петиції¹³

Подати електронну петицію можна особисто або через посередника. Останній вид петиції ще називається громадська петиція - це петиція до Палати громад, подана депутатом парламенту. Вона повинна містити чітке прохання до Палати громад¹⁴.

2.2. Дебати¹⁵

Громадяни можуть висловити своє заперечення або внести зміни щодо запропонованого нового законопроекту, що знаходиться на розгляді в Парламенті. Для цього слід дати запит на члена Парламенту або члена Палати Лордів підняти питання від імені громадянина¹⁶.

2.3. Розслідуваннях спеціальних комітетів¹⁷

Спеціальні комітети – це невеликі міжпартійні групи членів парламенту, створені для розслідування певного питання. Їхні висновки можуть вплинути на майбутні рішення уряду. Спеціальні комітети зазвичай починають нове розслідування із заклику щодо надання доказів - це можливість для всіх, хто цікавиться темою, висловити свою думку.

2.4. Участь у навчальних програмах¹⁸

У громадян Великої Британії є можливість викладати та вивчати про парламент й парламентські процеси у школах, університетах, та інших навчальних закладах.

⁹ <https://www.parliament.uk/get-involved/contact-an-mp-or-lord/>

¹⁰ <https://www.parliament.uk/get-involved/contact-an-mp-or-lord/contact-your-mp/>

¹¹ <https://www.parliament.uk/business/lords/whos-in-the-house-of-lords/get-in-touch-with-members/>

¹² <https://www.parliament.uk/get-involved/contact-an-mp-or-lord/lobbying-parliament/>

¹³ <https://www.parliament.uk/get-involved/sign-a-petition/>

¹⁴ <https://www.parliament.uk/get-involved/sign-a-petition/paper-petitions/>

¹⁵ <https://www.parliament.uk/get-involved/have-your-say-on-laws/>

¹⁶ <https://www.parliament.uk/get-involved/have-your-say-on-laws/input-into-legislation/>

¹⁷ <https://www.parliament.uk/get-involved/committees/>

¹⁸ <https://www.parliament.uk/get-involved/education-programmes/>

РАДА: наступне покоління

2.5. Долученість до роботи Парламентської служби¹⁹

В усіх громадян з відповідними науковими навичками є можливість співпрацювати з Парламентом як дослідник, бути долученим до процесу прийняття рішень, отримувати нову інформацію, розширювати мережу своїх контактів, покращувати власне дослідження – піднімати його профіль та рівень поширення. Парламент заохочує дослідників до роботи над дослідженнями, надає інструменти підтримки цих досліджень та їх поширення через мережі Research Excellence Framework и Knowledge Exchange Framework, Concordat. Такі ініціативи піднімають рівень актуальності знань щодо парламентаризму.

3. Парламент Ірландії

Ірландія надає низку можливостей своїм громадянам взаємодіяти з Парламентом. Взаємодія відбувається за допомогою відповідних інструментів:

3.1. Внесення подання

Комітети надають громадянам можливість безпосередньо брати участь у роботі Парламенту, як правило, шляхом надсилання письмових подань:

- ✓ комітет може провести публічні консультації з певного питання і звернутися до громадськості із закликом надіслати пропозиції;
- ✓ особі, яку запрошують виступити перед комітетом, зазвичай також пропонується зробити письмове подання;
- ✓ будь-хто, хто бажає підняти питання перед Комітетом, може написати або надіслати подання до Комітету в будь-який час²⁰.

3.2. Петиції

Комітет з громадських петицій приймає і розглядає громадські петиції, що надходять до палат Парламенту. Представники громадськості можуть подавати петиції безпосередньо до Комітету. Всі заяви, зроблені під час розгляду справи в Парламенті мають проходити у відповідності з Конституцією Ірландії. Якщо на особу негативно вплинула будь-яка заява, зроблена під час слухань у Палаті представників або в комітеті Парламенту, існує механізм захисту прав ображеної особи, якщо вона зазнала несприятливого впливу на репутацію або на відносини чи зв'язки з іншими особами; зазнала шкоди у сфері професійної діяльності, торгівлі, службової діяльності або фінансового кредитування; зазнала необґрунтованого втручання в особисте життя.

¹⁹ <https://www.parliament.uk/get-involved/research-impact-at-the-uk-parliament/>

²⁰ <https://www.oireachtas.ie/en/committees/making-a-submission/>

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ІНТЕРНЬОЗ
У К Р А Ї Н А

РАДА: наступне покоління

3.3. Дослідницька робота у Парламенті²¹

Кожен громадянин з відповідними науковими навичками може взяти участь у роботі Парламенту. Також пропонуються стажування та відповідні стипендії.

3.4. Звернення до члену Парламенту напряму²²

TD (Teachta Dála – член Парламенту) може ставити питання в Парламенті або піднімати проблеми, які є важливими для громадянина. На сайті розміщені відповідні контакти представників народу.

²¹ <https://www.oireachtas.ie/en/how-parliament-is-run/houses-of-the-oireachtas-service/library-and-research-service/for-researchers/>

²² <https://www.oireachtas.ie/en/visit-and-learn/get-involved/>